SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

Maa- ja metsätalousvaliokunta, 25.11.2022

Ilmastosuunnitelmat ja -strategiat

Markku Ollikainen
Ilmastopaneelin puheenjohtaja
Tutkimusjohtaja, ympäristöekonomian emeritusprofessori

Maatalous & ilmastopolitiikan arkkitehtuuri

Metsien käyttö

- Nielu osa maankäyttösektorin (LULUCF) politiikkaa

Maatalous

- Maaperäpäästöt (CO_2) - LULUCF
- Lannoitteiden typpidioksidipäästöt (N_2O) ja eläinten metaani (CH_4) – taakanjakosektori
- Energian käyttö - taakanjakosektori

Maa- ja metsätaloutta koskevat tavoitteet

- **LULUCF nettonielu**: EU: 2030: 17,8 Mt; Suomi: 2035 hiilineutraalius, eli nettonielun tulee olla jäljellä olevien fossiilipäästöjen suuruinen -21 Mt (28 – 14)
- Maatalouden päästöt kokonaisuutena – hallitus: 29% vähennys

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen edellyttää politiikkajohdonmukaisuutta

SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

- Päästökauppasektori
  - Hiilineutraaliuspolulla, kunhan päästökauppa säilyy ohjaavana ja energiakriisi hoidetaan vahingoittamatta vihreää siirtymää

- Taakanjakosektori
  - KAISU ei hoida riittävästi toimia, tarvitaan ohjausta ja puskuria epävarmuutta vastaan
  - Liikenteen päästöjä tulisi vähentää enemmän ja etupainotteisesti
  - Maatalouden kustannustehokkaat ilmastotoimet käyttöön

- Nettonielu eli maankäyttösektori
  - MISU ei vastaa nykytilanteeseen
  - Nettonielukuilu on 23 Mt
  - Tarvitaan toimia nyt, että metsätalouden toimintaedellytykset säilyvät

Taakanjakosektori: Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (KAISU)

- KAISU ei riitä tavoitteen saavuttamiseen
  - Esimerkiksi liikenteestä puuttuu ohjauskeinoja ja rahoitusta + joustojen mahdollisuus epävarma.
  - Maataloudessa mahdollisuus päästövähennyksiin esim. huonotuottoisten peltojen poisto viljelystä, uudet biotalousratkaisut
- Toimien etupainotteisuus on tarpeellinen puskuri
  - Epävarmuuden torjuminen ja vuosittaisissa päästökiintiöissä pysyminen
- Haasteena ristiriitaiset ja epäjohdonmukaiset toimet
  - Esimerkiksi jakeluvelvoitteen lasku ja CAP-toimien alihyödynnys

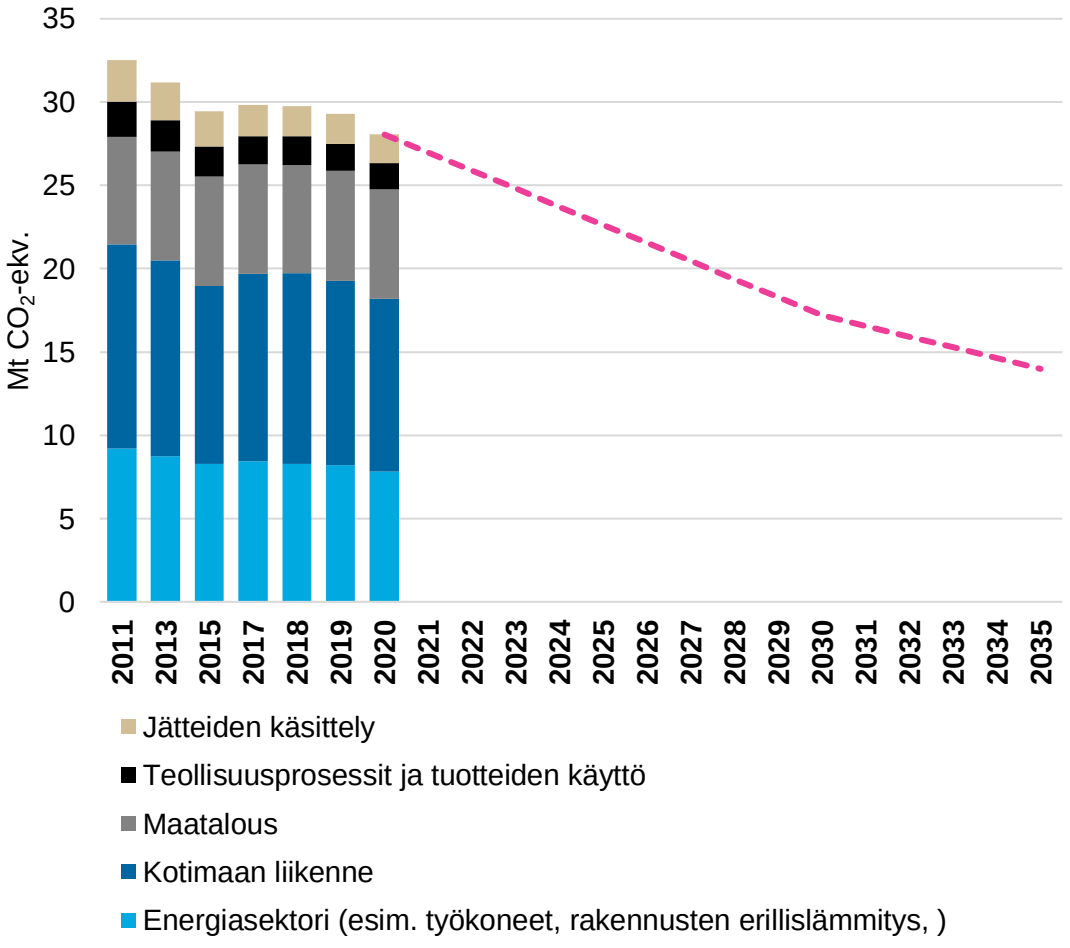

Maankäyttö- eli LULUCF-sektori: Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU)

- Nettonielusta tulee huolehtia voimakkaan päästöpolitiikan ohella, sillä **Pariisin sopimus ja siten kansalliset ilmastotoimet kattavat sekä päästöt että nielut**.
- Nettonielukuilu on tällä hetkellä 23 Mt - MISU ei riitä tähän vastaamaan.
  - Tietoa metsänielun pienenemisen syistä saadaan loppuvuodesta, mutta syytä ei ole odottaa: perusongelma ei katoa
  - Tilannetta voi parantaa ottamalla suunnitelmiin ”no regrets” -toimet, joita tulee joka tapauksessa tehdä: Maaperäpäästöjä voidaan lähteä vähentämään heti ja toimia metsäkadon minimoiseksi jo nyt
- Metsien käyttö: laskentaa, lainsäädäntöä ja keskusteluja toimijoiden kanssa
  - Tarkennus metsänkasvun hiipumisen syihin selvitettävä
  - Liian intensiivinen metsien käyttö **syö mahdollisuuksia hyödyntää metsiä tulevaisuudessa** – tarvitaan kiertoaikaa pidentävät instrumentit: hiilensidontatuki tai **metsän uudistamisen minimiläpimitta- ja ikäkriteerit**
  - **Hakkuiden lisäpaineen torjunta**: Venäjän tuonnin ylikompensointi tuonnilla muista EU-maista

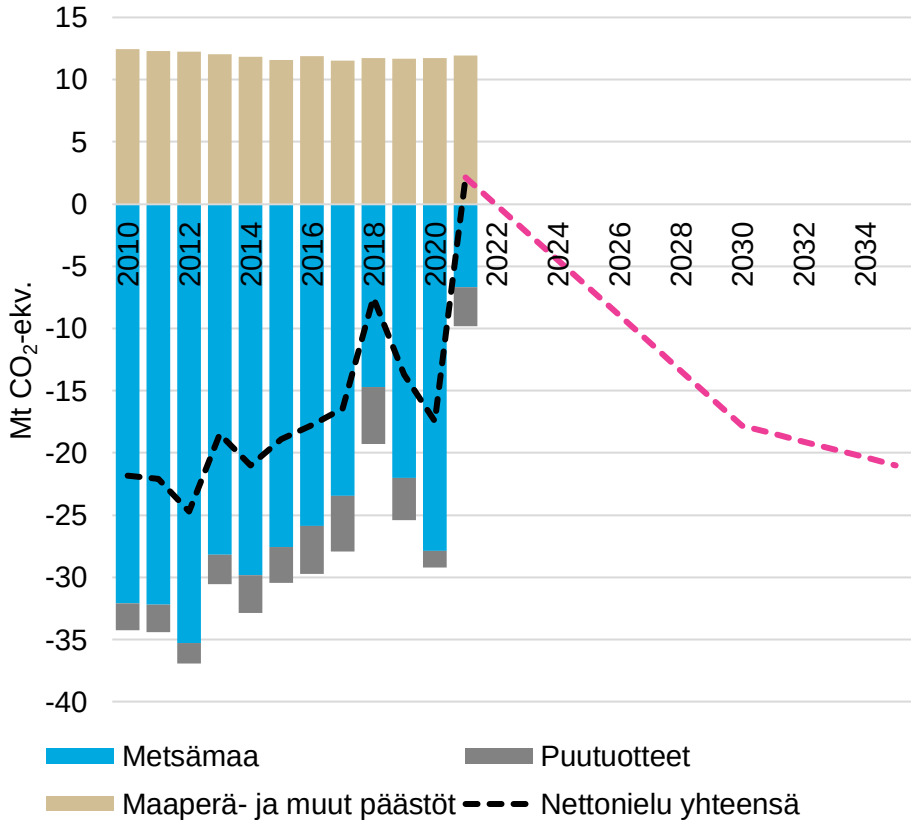

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel